

ЄДИНЕ ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ІЗ ЗАГАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРАВНИЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі
здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Час виконання – 75 хвилин

Блок складається з трьох частин: *секція 1* «Критичне мислення», *секція 2* «Аналітичне мислення», *секція 3* «Логічне мислення».

Загальна кількість тестових завдань у роботі – 30. *Секція 1* містить 12 завдань, *секції 2* та *3* – по 9 завдань. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише одна правильна.

Інструкція щодо роботи з частинами тесту

1. Секції треба виконувати в тій послідовності, у якій вони розташовані в зошиті.
2. На виконання завдань кожної окремої секції відведено по **25 хвилин**.
3. Час початку й кінця роботи над завданнями конкретної секції оголошує інструктор, що знаходиться в аудиторії.
4. Повертатися до завдань секції, час роботи над якою вичерпано, не можна.

Пам'ятайте! Відповіді на завдання секції, над якою Ви працюєте, треба перенести в *бланк А* у відведений на роботу з нею час.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила, що стосуються всієї секції, зазначені на початку.
2. Правила виконання окремих видів завдань зазначені перед цими завданнями.
3. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли правила й завдання.
4. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
5. Намагайтеся виконати всі завдання.
6. Стежте за часом. Не забувайте вчасно переносити відповіді, які Ви позначили в зошиті, до *бланка А*.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей

1. До *бланка А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Бажаємо Вам успіху!

СЕКЦІЯ 1

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кількість завдань – 12
Час виконання – 25 хвилин

Завдання 1–12 стосуються текстів. Відповідаючи на завдання, спирайтеся лише на інформацію з текстів, а не на відомості, які Ви, можливо, знаєте з інших джерел. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких **ОДИН** правильний – тобто той, який найбільш точно й повно відповідає на питання. Правильний, на Вашу думку, варіант відповіді позначте в бланку А згідно з інструкцією.

Вчасно заповнюйте бланк відповідей!
Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А. Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

*Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6
(цифри в дужках позначають номери абзаців).*

(1) Зрозумілий світ – запорука нормального існування. Згадаймо, як в Орвелла зовнішній світ змінювався надто динамічно: вороги ставали друзями і навпаки. Наша свідомість досить інерційна, вона не витримує динаміки. Ідентичність – це незмінне те, що було вчора й буде завтра. Вона не може бути піддана сумніву.

(2) Наявність спільної ідентичності дуже важлива для держави, оскільки знижує витрати на її функціонування, насамперед у критичні періоди. Але й у звичайний час теж, оскільки створює єдність реагування, що полегшує управління. Що різномірніша країна, то більші видатки держави на управління нею. Тому-то історія знає проекти створення ідентичності: вдалий – так званий «плавильний тигель» США початку минулого століття, невдалі – «єдиний радянський народ» у СРСР або мультикультуралізм у Німеччині.

(3) Як ми бачимо, довілля визнається моделлю світу, яку закладають у голови сім'я, школа, мистецтво. Підручники історії окреслюють коло ворогів країни, і лише потім, відштов-

хуючись від них, можна створити й виховати героїв. Кожен герой є похідним від ворога. Відсутність ворогів практично позбавляє історії, що характерно для сучасності, коли роль серйозних протистоянь зменшується. Недарма держави так люблять минулі війни, коли ворогів було предосить, щоб виправдовувати існування влади. А якщо їх немає, то вона не потрібна, оскільки сама починає виступати в ролі сили, яка всім заважає. Ідентичність також задають вороги – і герої, які здатні від них захистити.

(4) Сильна держава завжди має сильну історію, оскільки в неї завжди не менш сильні вороги. Її навіть можна назвати стратегічною історією, на відміну від історії тактичної, яка втримує події в короткочасній пам'яті. Згадаймо Орвелла: «Той, хто керує минулим, керує майбутнім. Той, хто керує сьогоднішнім, керує минулим».

(5) В Україні, на жаль, минуле поки що не об'єднує, оскільки списки ворогів і героїв різні в різних регіонах. Ба більше, інколи навіть протилежні. Звідси виникають пропозиції шукати

об'єднавче начало не в минулому, а в майбутньому. Однак це дуже оптимістичний підхід, оскільки майбутнє може стрімко змінюватися в умовах невизначеності й глобалізації.

(6) На сьогодні Україна намагається задати як свою базову подію Голодомор. Однак здається, що як негативна вона не може стати базовою. Хоча так само у свій базовий наратив вписали Голокост – Ізраїль і Геноцид – Вірменія. Символізація страждань – складний тип символічної політики. У ньому, як здається, немає індивідуальних героїв, що дає можливість виявитися тільки патетиці скорботи, а цього недостатньо для розвою держави й міцної ідентичності.

(7) Минуле, як і сьогодні, дає «будівельний матеріал» для конструювання ідентичності. Вона будується в головах, тому все, що впливає на розум, постачає «блоки» для такого будівництва. Вони можуть прийти зі справжньої реальності, а можуть – і з віртуальної, оскільки історики оперують одними фактами, а політики – іншими. Історики мають працювати з усіма фактами, натомість політики можуть мати справу тільки з тими,

які допоможуть утримувати потрібну концепцію в масовій свідомості.

(8) Є два шляхи вибудовування ідентичності. Один – за допомогою шкільних підручників, державних свят, кіно, тобто продуктів стратегічного порядку, які приносять результат нешвидко, зате надовго. І є інший, так би мовити, не артилерії, а одиночного пострілу, який, однак, теж може вести якщо не до успіху, то бути рухом до нього. Це щоденний потік новин та обговорення їх на політичних ток-шоу, що можна позначити як розважальну телеполітику. Ідентичність настільки важлива, що за всіх часів усі медійні ресурси тільки те й роблять, що її конструюють і намагаються втримати.

(9) І в майбутньому, навіть за розмитості всіх кордонів, усе одно зберігатиметься ідентичність, оскільки її щомиті створює саме життя. Країна сильна своєю ідентичністю. І слабка, коли її немає. Україна перебуває поки що на шляху до єдиної базової ідентичності, до якої додатково доведеться додавати різні локальні характеристики, щоб вона не була чужою для різних регіонів.

За Г. Почепцовим

1. Головну думку тексту найточніше окреслює фрагмент

- А** Наша свідомість досить інерційна, вона не витримує динаміки. Ідентичність – це незмінне те, що було вчора й буде завтра.
- Б** Наявність спільної ідентичності дуже важлива для держави, оскільки знижує витрати на її функціонування, насамперед у критичні періоди. Але й у звичайний час теж...
- В** Сильна держава завжди має сильну історію, оскільки в неї завжди не менш сильні вороги.
- Г** Минуле, як і сьогодні, дає «будівельний матеріал» для конструювання ідентичності. Вона будується в головах...
- Д** Країна сильна своєю ідентичністю. І слабка, коли її немає. Україна перебуває поки що на шляху до єдиної базової ідентичності...

2. На думку автора, сучасні держави люблять минулі війни передусім тому, що
- А на їхньому прикладі можна створити й виховати героїв.
 - Б нині роль серйозних протистоянь у світі зменшується.
 - В під час цих війн у всіх держав було предостатньо ворогів.
 - Г саме завдяки війнам держава може довести свою потрібність.
 - Д ці війни дали змогу створити сильну історію для держав.
3. Формуванню ідентичності, згідно з автором, сприяє все, ОКРІМ
- А сімейне виховання
 - Б освіта в школах
 - В мистецтво й література
 - Г масова свідомість
 - Д медійні ресурси
4. Згадані автором «плавильний тигель» (США), «єдиний радянський народ» (СРСР), мультикультуралізм (Німеччина) (абзац 2), Голодомор (Україна), Голокост (Ізраїль) і Геноцид (Вірменія) (абзац 6) слугують підтвердженням тези про те, що
- А лише негативні історичні події найкраще забезпечують створення спільної для держави ідентичності.
 - Б передусім символізація страждань забезпечує успішність на шляху створення спільної для держави ідентичності.
 - В не існує універсального рецепту для формування спільної для конкретної держави ідентичності.
 - Г економічно розвинені країни успішні у формуванні спільної для їхніх громадян ідентичності.
 - Д формування спільної для держави ідентичності неможливе в разі відсутності індивідуальних героїв.
5. У тексті актуалізовано всі мікротеми, ОКРІМ
- А необхідність вироблення базової ідентичності для України
 - Б можливість цілеспрямованого створення спільної ідентичності
 - В способи формування спільної для громадян певної країни ідентичності
 - Г руйнівний вплив медійних ресурсів на формування спільної ідентичності
 - Д специфіка минулого, сьогодення й майбутнього у формуванні ідентичності
6. Перевагами спільної ідентичності для держави є всі, ОКРІМ
- А зниження витрат на функціонування держави
 - Б відсутність потреби в базовому наративі
 - В існування країни як сильного утворення
 - Г зменшення видатків на управління країною
 - Д забезпечення єдності реагування громадян країни

Прочитайте тексти А й Б та виконайте завдання 7–12

(цифри в дужках позначають номери абзаців наскрізно в обох текстах).

Текст А

(1) Слово «люстрація» зараз доволі актуальне, часто згадується в пресі, але можна зі значною часткою впевненості говорити про те, що кожен у це слово вкладає свій зміст. Дуже часто розуміння люстрації кардинально відрізняються. Для одних це спосіб боротьби з корупцією, для інших – очищення від людей із попередньої влади, для третіх – покарання осіб, які були причетні до злочинів, свідками яких, наприклад, ми стали в Україні. Насправді є ще дуже багато інших розумінь, що таке люстрація і чому вона необхідна.

(2) Люстрація – це певна дуже складна і неприємна процедура очищення, яку необхідно пройти у випадку, коли механізми самоочищення в державі не спрацьовують. Це чимось подібне на ситуацію, коли людина захворює на тяжку хворобу, таку, для прикладу, як рак, і для того, щоб видужати, їй уже замало сил внутрішнього імунітету або певних косметичних процедур. У цьому разі проводять сеанси хіміотерапії, які можуть допомогти цій людині вижити або, за іншого розвитку подій, призводять до її смерті. По суті хіміотерапія вбиває або принаймні пригнічує активність внутрішніх «поганих» клітин, щоб організм за допомогою нових сил і клітин, які не вражені цією хворобою, зміг подолати цей недуг. І лише після такого «перезапуску» організм знову здатний до самоочищення.

(3) Це ж саме відбувається з державою як організмом, який має різні органи і системи, що допомагають боротися як із внутрішніми, так і з

зовнішніми загрозами. Водночас коли тяжкий недуг корупції, нехтування законом і правами людини охоплює практично весь державний організм і в тому числі системи, які покликані захищати від цих негативних явищ, то необхідність неприємної процедури люстрації стає очевидною. Це вже питання виживання чи смерті для держави.

(4) Водночас для того, щоб люстрація принесла користь, а не стала посмертним вінком, важливим є, як і за хіміотерапії, точно визначити мету, напрям і силу такого втручання. Власне, тому для тих, на чий плечі випала ця нелегка місія – проводити люстрацію, принципово важливим є наявність точних критеріїв її проведення, які б відображали той рівень очищення, який необхідний для того, щоб держава могла б надалі ефективно виконувати свої функції. А також мати прозорі процедури здійснення люстрації та неухильно їх дотримуватися.

(5) Без цього дуже великий ризик того, що люстрація не принесе користі через недостатній рівень впливу і, як наслідок, хвороба продовжуватиме добивати державний організм. Або, з іншого боку, через непропорційний рівень цього впливу, зокрема в поєднанні з процедурними проблемами, здійснення люстрації також може призвести до неможливості виконання державним організмом своїх функцій.

*За матеріалами вебсайта
«Варто знати»*

Текст Б

(6) Після перемоги демократичних сил у критичних випадках державі потрібна люстрація. Її завдання – підвищити довіру до держорганів за допомогою: відкритості (збільшення прозорості держапарату); національної єдності (надання суспільству та світу свідчення про всеохопну дію); збереження дієвості держави. Люстрація має одну незаперечну перевагу – швидке відновлення довіри, репутації та соціального капіталу держслужби в очах світу та власного соціуму.

(7) У більшості країн люстрація означає звільнення. Які ж критерії звільнення та які виклики, пов'язані із цим?

(8) Виклик 1. Звільнити тих посадовців, які не були віддані країні й демократії. Як їх визначити? Це – дилема відданості. Адже відданість має два виміри, які можуть суперечити одне одному, – відданість демократії та відданість країні.

(9) Виклик 2. Звільнити посадовців, які не були відданими, але є професіоналами. Це – дилема професіоналізму на протизвагу відданості.

(10) Кілька прикладів. Словенія: після розвалу Югославії професіоналізм і відданість країні стали важливішими за відданість демократії. Навпаки, у Лівії через звільнення держслужбовців держава була фактично розвалена. Чехія: у 1991 р. відданість демократії вважали важливішою за професіоналізм. Головою чеського МВС став журналіст, а спецслужби очолив художник, проте на певному етапі це не завадило розвиткові корупції.

(11) Виклик 3. Як ми можемо знати, хто є відданим? Це – дилема інформації. Відсутність достовірної інформації може призвести до розгортання негативних сценаріїв. Найгірший, коли представники, наприклад,

армії, спецслужб уразливі до шантажу (унаслідок колабораціонізму або корупції). Вони можуть стати тим середовищем, до якого інфільтруватимуться нові шпигуни.

(12) Чи можливо з'ясувати, хто є відданим? Деякі діячі, можливо, демонстрували відсутність відданості за певних обставин під час роботи в структурах, бо не мали можливості діяти по-іншому. Такі люди можуть приймати нові правила й працювати за ними.

(13) Ще одне питання: чи впливатиме минуле певної особи на її дії в майбутньому? У деяких країнах Центральної Європи дилему інформації вирішили досить радикально. Чехія, Німеччина, Польща та Угорщина взяли під контроль секретні архіви поліції та здійснили люстрацію. Проте іноді важко достовірно визначити, хто є хто.

(14) Виклик 4. Люстрація потенційно розділяє, вона може сигналізувати, що певна етнічна група не долучається до життя країни. Так сталося в Хорватії та Сербії після розвалу Югославії. Наслідки були прикрі, зокрема й війна. Крім того, люстрація відштовхує тих заплямованих посадовців, які готові виправитись і щиро хотіли б співпрацювати з новою демократією.

(15) Є ще дві проблеми. Перша: люстрація суперечить юридичному принципу зворотної дії та порушує права людини (рішення Європейського суду з прав людини у подібних справах). Друга: як бути з конформістами, готовими співпрацювати з будь-яким режимом?

(16) Результатом удакої люстрації має стати прозора влада. І тоді країна та світ побачать, що новий держапарат відкритий для представників усіх груп.

За Р. Давидом

7. Спільними ключовими словами для обох текстів є
- А суспільство, очищення, результат
 - Б корупція, посадовець, відданість
 - В держава, люстрація, критерії
 - Г держслужбовець, відкритість, виклик
 - Д влада, перезапуск, демократія
8. У *тексті А*, на відміну від *тексту Б*, НЕ актуалізовано мікротеми
- А результати проведення люстрації
 - Б сутність люстрації
 - В люстрація в різних країнах
 - Г ризики, пов'язані з люстрацією
 - Д механізм проведення люстрації
9. Зважаючи на зміст обох текстів, можна припустити, що їхні автори погодилися б з усіма наведеними нижче твердженнями, ОКРІМ
- А Жодних винятків щодо «заплямованих» осіб під час люстрації не може бути.
 - Б Загалом люстрація є вимушеним кроком на певному етапі розвитку держави.
 - В У процесі проведення люстрації неунікними є певні «перегини».
 - Г В окремих випадках люстрація не гарантує стовідсотково позитивного результату.
 - Д Для успішності проведення в країні люстрації ключовим є визначення її засад.
10. Автор *тексту А* припускає, що «здійснення люстрації також може призвести до неможливості виконання державним організмом своїх функцій» (абзац 5). Ілюстрацією до цього припущення може бути ситуація, схарактеризована в *тексті Б* стосовно
- А Словенії
 - Б Польщі
 - В Лівії
 - Г Сербії
 - Д Хорватії

11. Зміст абзаців 7–15 *тексту Б* можна розглядати як розгортання тези автора *тексту А*

- А Дуже часто розуміння люстрації кардинально відрізняються. Для одних це спосіб боротьби з корупцією, для інших – очищення від людей із попередньої влади, для третіх – покарання осіб, які були причетні до злочинів...
- Б Люстрація – це певна дуже складна і неприємна процедура очищення, яку необхідно пройти у випадку, коли механізми самоочищення в державі не спрацьовують.
- В ...коли тяжкий недуг корупції, нехтування законом і правами людини охоплює практично весь державний організм і в тому числі системи, які покликані захищати від цих негативних явищ, то необхідність неприємної процедури люстрації стає очевидною.
- Г ...щоб люстрація принесла користь, а не стала посмертним вінком, важливим є, як і за хіміотерапії, точно визначити мету, напрям і силу такого втручання.
- Д ...принципово важливим є наявність точних критеріїв її проведення, які б відображали той рівень очищення, який необхідний для того, щоб держава могла б надалі ефективно виконувати свої функції.

12. Відмінності між *текстом А* та *текстом Б* окреслюють усі наведені нижче твердження, ОКРІМ

- А *Текст А* розрахований на широку читацьку аудиторію, а *текст Б* – на більш фахову аудиторію.
- Б *Текст А* є виразно емоційно-метафоричним, а *текст Б* – риторично-доказовим.
- В *Текст А* акцентує увагу на загальних аспектах люстрації, а *текст Б* – на проблемних прикладних.
- Г *Текст А* розглядає цінність люстрації лише для держави, а *текст Б* – для світового співтовариства.
- Д *Текст А* пов'язує актуальність люстрації в разі недієвості механізмів самоочищення в державі, а *текст Б* – у разі зміни політичного режиму.

Кінець секції 1
ПОВЕРТАТИСЯ ДО ЦЬОЇ СЕКЦІЇ
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЧАСУ РОБОТИ НАД НЕЮ НЕ МОЖНА!
Перейдіть до наступної секції лише за вказівкою інструктора

Перегорніть сторінку та почніть виконувати завдання секції 2
за вказівкою інструктора

19. Скільки фахівців узяло участь у міжнародному науковому семінарі?

- А 60
- Б 62
- В 64
- Г 65
- Д 70

20. Скільки учасників міжнародного наукового семінару володіє французькою мовою?

- А 28
- Б 30
- В 32
- Г 36
- Д 40

21. Скільки учасників міжнародного наукового семінару володіє англійською мовою, але не володіє німецькою?

- А 16
- Б 20
- В 24
- Г 26
- Д 28

Кінець секції 2

**ПОВЕРТАТИСЯ ДО ЦЬОЇ СЕКЦІЇ
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЧАСУ РОБОТИ НАД НЕЮ НЕ МОЖНА!**

Перейдіть до наступної секції лише за вказівкою інструктора

**Перегорніть сторінку та почніть виконувати завдання секції 3
за вказівкою інструктора**

СЕКЦІЯ 3

ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кількість завдань – 9

Час виконання – 25 хвилин

Завдання 22–30 стосуються міркувань, викладених у мікротекстах. Для виконання завдань варто виходити з позиції здорового глузду, спираючись лише на інформацію, наведену в мікротекстах. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких ОДИН правильний – тобто той, який найбільш точно й повно відповідає на питання. Правильний, на Вашу думку, варіант відповіді позначте в бланку А згідно з інструкцією.

Вчасно заповнюйте бланк відповідей!
Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*. Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте мікротексти й виконайте завдання 22–30.

22. Ведучий програми: Бельгія демонструє приклад мультикультурної, економічно успішної країни, де є три державні мови: французька, голландська й німецька. Носії різних культур живуть у злагоді, успішно використовуючи своє культурне різноманіття. Розташування Єврокомісії, Ради Європи та парламенту Євросоюзу в столиці Бельгії – Брюсселі для всіх громадян ЄС є символом міжкультурної злагоди.

Політичний аналітик: Сучасна політична модель Бельгії є наслідком століть запеклих війн, зокрема Першої та Другої світових, і складних компромісів між представниками різних культур. Бельгія переживає перманентні політичні кризи, десятиліттями маючи проблеми з формуванням уряду, причиною яких є політичні суперечності між франкомовною Валлонією, голландськомовною Фландрією та німецькомовною автономною областю. Від розпаду країну втримує королівська влада й неможливість вирішити проблему Брюсселю, переважну частину якого становить франкомовне населення, але який розташований у голландськомовному кантоні.

Яке твердження найбільш точно відбиває розбіжність у поглядах **ведучого програми та політичного аналітика**?

- А Бельгія є економічно розвиненою країною.
- Б Брюссель обрано місцем розташування Європарламенту як символ успішності мультикультурності в сучасному світі.
- В Злагода між представниками різних культур визначила економічний успіх Бельгії.
- Г Бельгія переживає перманентну політичну кризу внаслідок об'єднання різних культур.
- Д Важливим фактором збереження державності Бельгії є розташування в Брюсселі багатьох політичних інститутів Євросоюзу.

23. IT-фахівець: Штучний інтелект радикально впливає на ринок робочої сили, багато професій зникає взагалі, оскільки в них на зміну людям приходять автомати. У перспективі може виникнути принципово нова проблема: для матеріального забезпечення існування людства люди не будуть потрібні. Це породжує екзистенційну загрозу людству як цивілізації істот розумних, перетворюючи її на цивілізацію споживачів.

Математик: Не все так сумно: математики спромоглися довести теореми, які стверджують, що автомати не здатні до творчої діяльності. Вони можуть перевершити людину тільки у виконанні готових алгоритмів. Таким чином, штучний інтелект дасть можливість людині сфокусуватися на творчій праці. І це стосується не тільки мистецтва та науки, а й будь-яких людиноорієнтованих професій, оскільки професіонали в будь-якій професії створюють витвори мистецтва й спираються на досягнення науки.

У чому полягає сутність розбіжностей у поглядах *IT-фахівця* та *математика* на вплив штучного інтелекту?

- А Будь-яка людиноорієнтована професія є творчою
- Б Штучний інтелект не здатний до творчої діяльності
- В У перспективі матеріальну сторону буття людства забезпечуватимуть автомати
- Г Штучний інтелект є екзистенційною загрозою людству, перетворюючи людей на споживачів
- Д Автомати можуть перевершити людину тільки у виконанні рутинної діяльності за заданим шаблоном

24. Історик: Підхід до історії, який поділяють більшість сучасних істориків світу, є персоналістським, бо ставить у фокус інтереси людини, її благополуччя. Будь-який інший підхід, який ставить у фокус інтереси держави, економіки або класу тощо, неодмінно призводить до фальсифікацій історії з метою виправдати насилля над людиною досягненням якихось «великих цілей». Таким чином, «батько історії» Геродот, який залишив людству описи мандрів Європою, Африкою й Малою Азією, ...

Спираючись на наведені вище міркування *історика*, оберіть найбільш логічне обґрунтоване завершення його думки.

- А застосовував персоналістський підхід до історії, оскільки його описи стосуються особливостей походження, життя й побуту людей різних племен
- Б не міг використовувати персоналістський підхід до історії, оскільки жив у 6 ст. до н. е.
- В був фальсифікатором історії, оскільки не міг застосовувати сучасний підхід до історії
- Г не міг викладати історію з позицій держави, економіки або класів, оскільки ці поняття ще не були сформовані в 6 ст. до н. е.
- Д не міг поставити у фокус інтереси людини та її благополуччя в сучасному розумінні, оскільки вони радикально змінилися за дві з половиною тисячі років

25. Декан: Кожен із наших студентів вивчає на вибір іноземні мови (одну або декілька): англійську, німецьку, японську, китайську. Деякі студенти вивчають одночасно англійську мову й німецьку, жоден зі студентів не вивчає одночасно німецьку й китайську, а кожен студент, який вивчає японську, вивчає також і китайську.

Яке з наведених нижче тверджень логічно випливає з тверджень **декана**?

- А Деякі студенти, які вивчають англійську мову, не вивчають японської.
- Б Жоден зі студентів, які вивчають англійську мову, не вивчає китайську.
- В Деякі студенти вивчають німецьку мову, але не вивчають англійської.
- Г Деякі студенти, які вивчають англійську мову, вивчають японську мову.
- Д Жоден зі студентів не вивчає одночасно трьох мов.

26. Лікар: Наші дослідження показали, що ймовірність потерпати від безсоння серед працівників, які у своїй роботі часто їздять у закордонні відрядження, значно вища за ймовірність потерпати від безсоння серед працівників, які не їздять у закордонні відрядження. У закордонних відрядженнях людина стикається з різними стресами, пов'язаними зі зміною часових поясів, порушенням звичного розпорядку дня, необхідністю вживатися в нову культуру, із чим не стикається той, хто не подорожує. Таким чином, можна стверджувати, що ці стреси спричиняють безсоння.

Яке з наведених нижче тверджень, якщо воно істинне, найбільше посилює аргументацію **лікаря**?

- А Більшість закордонних бізнес-відряджень працівники здійснюють до країн-сусідів.
- Б Певна кількість працівників отримує задоволення від зміни часових поясів і занурення в інші культури.
- В Частина тих працівників, які при прийомі на роботу, що передбачає закордонні відрядження, уже потерпали від безсоння, не була більшою за частку тих, які при прийомі на роботу, що не передбачає закордонних відряджень, також уже потерпала від безсоння.
- Г Радикальні зміни клімату та порушення звичного розпорядку дня, спричинені закордонними відрядженнями, можуть бути корисними для певної кількості людей, які потерпають від безсоння.
- Д Деякі підприємці, які їздили в закордонні відрядження, а потім перестали їздити, потерпають від різних недуг, пов'язаних із розладами сну.

27. Лектор: Очевидною перевагою цифрових документів порівняно з традиційними паперовими є те, що вони є послідовностями електронних сигналів, а не послідовностями знаків на матеріальних носіях і не дають відходів у процесі їх підготовки й використання. Разом із тим послідовності електронних сигналів є віртуальними, тому їх легше пошкодити або втратити назавжди.

Яке з наведених нижче тверджень найкраще ілюструється міркуванням *лектора*?

- А** Технологічні надбання можуть надавати переваги над традиційними рішеннями за одних умов, але за інших умов перевага залишається за традиційними рішеннями.
- Б** Те, що спочатку здається перевагою технологій, згодом може створити більше проблем, ніж надати переваг.
- В** Для користувача можливість надійно зберігати інформацію важливіша за легкість доступу до неї.
- Г** Інновації в галузі технологій із часом зменшують ризики пошкодження документів, але ніколи не зможуть повністю їх виключити.
- Д** Технічний прогрес у галузі інформаційних технологій може згодом привести до зручності в роботі й сталості навколишнього середовища.

28. Бібліотекар: Книги, яку замовив науковець за каталогом, не було на закріпленому за нею місцем на полиці книгосховища. Оскільки ця книга не використовується жодним працівником бібліотеки, не відмічена в базі даних як видана комусь, не виставлена на жодній експозиції бібліотеки, то можна зробити висновок, що її було викрадено.

Яке з наведених нижче тверджень найбільш точно описує хід міркувань *бібліотекаря*?

- А** Загальний принцип спростовується наведенням конкретного випадку, коли цей принцип не працює.
- Б** Властивості конкретного випадку узагальнюються на загальний випадок.
- В** Недолік системи було виокремлено в окрему ситуацію, яку система не може контролювати, і тому потрібно цю систему доопрацювати.
- Г** Узагальнення відхиляється в результаті наведення контрприкладу.
- Д** Висновок робиться на підставі відкидання інших можливих пояснень спостережуваного факту.

29. Довідка: У своєму листі № 106 Сенека-молодший як докір пише «Non vitae, sed scholae discimus» («Учимося не для життя, а для школи»), інакше кажучи, стверджує, що неправильно вчитися не для життя, а для школи.

Яке з наведених нижче тверджень еквівалентне твердженню «*неправильно вчитися не для життя, а для школи*»?

- А Правильно вчитися не для школи, а для життя.
- Б Правильно вчитися для школи, а не для життя.
- В Правильно вчитися як для школи, так і для життя.
- Г Правильно не вчитися ані для школи, ані для життя.
- Д Правильно вчитися або для школи, або для життя.

30. Олег: У мене сестер удвічі більше, ніж братів, а в моєї сестри Оленки вдвічі більше братів, ніж сестер.

Скільки дітей у родині Олега й Оленки?

- А У родині Олега й Оленки 2 дітей.
- Б У родині Олега й Оленки 4 дітей.
- В У родині Олега й Оленки 6 дітей.
- Г У родині Олега й Оленки 8 дітей.
- Д Задача не має розв'язку.

Кінець секції 3

ПОВЕРТАТИСЯ ДО ЗАВДАНЬ ПОПЕРЕДНІХ СЕКЦІЙ НЕ МОЖНА!

Відкладіть ручку

ЗДАЙТЕ *БЛАНК* А ІНСТРУКТОРОВІ

